

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Tezele pentru Plenara Comitetului Central al P.C.R. conțin în esență lor o vibrantă pledoarie pentru perfecționare, pentru ridicarea continuă a nivelului pregătirii politice și profesionale, ca o condiție sine qua non a progresului general al societății noastre. Să remarcăm în acest context, accentul cu totul deosebit pe care documentele programatice ale frontului nostru ideologic îl pun asupra formării tinerei generații: „Tineretul, copiii reprezintă viitorul de aur al patriei noastre — și trebuie să facem totul pentru a forma o tânăra generație cu înalte cunoștințe revoluționare, cu o înaltă cultură”.

Se desprinde de aici necesitatea unei acțiuni concertate a factorilor educativi — între care școala, literatura, arta în general, ocupă un loc distinct — în vederea formării unor convingeri, a unor atitudini înaintate față de viață și muncă, a dezvoltării capacității fiecărui tânăr de a înțelege și de a-și asuma responsabilitatea pe latura implicării directe a participării consistente la amplul proces de edificare socialistă a patriei.

din perspectiva permanentei „lupte cu inerția”, manifestarea spiritului revoluționar în planul cunoașterii impune deopotrivă o asimilare a valorilor certe ale civilizației românești, cit și căutarea noului, afirmarea forței creatoare în toate domeniile de activitate. Nu experimentul facil, nu mișcarea unor mode culturale și stiluri modale care de acces spre o nouă calitate a cunoașterii. Sub acest unghi trebuie privit și judecat cu maximă exigență rolul educativ al literaturii,

al artei. Cărțile pe care le scriem, cărțile pe care le așteptăm cititorilor noștri, în primul rând tineri, pot fi credibile, își pot îndeplini misiunea lor formativă în măsura în care se pătrund de adevărurile vieții noastre, de sensurile acestui timp al construcției de conștiință. Alegerea atenției a temelor, operarea unei necesare distincții între major și minor, înlăturarea șabloanelor și a oricăror concesii făcute nivelului artistic devin astfel coordonate esențiale ale procesului de creație.

Genurile literare cu priză directă la realitate, reportajul literar, proza, dramaturgia, sint primele chemate să înlăturească acest deziderat, să deschidă spre ochi, spre mintea și inima cititorilor ferestre ale cunoașterii vieții.

Se subliniază în Tezele pentru Plenara C.C. al P.C.R.: „Să dezvoltăm puternic educația patriotică, mândria față de cuceririle revoluționare, să facem să crească răspunderea și hotărârea de a face totul pentru a contribui la dezvoltarea continuă a patriei, la înălțarea independenței și suveranității sale”.

Avem conștiința împede a faptului că sintem părinți la scrierea cronicii vii a epocii contemporane, că numai întreținând un dialog permanent cu oamenii, cu aspirațiile lor și cu înfăptuirile lor putem asigura viabilitatea și autenticitatea demersului creator.

Educație și cultură, elemente inseparabile în ecuația unei literaturi angajate cu toată ființa sa în formarea generațiilor de mine, în pregătirea viitorului patriei. Și, în același timp, măsură a calității scrierilor noastre, miza fundamentală a înscrierii sale în fondul principal al civilizației românești.

Lucceafărul

● In acest număr: ● Cenacul „Luceafărul” ● Versuri de Marin Lupșanu ● Proză de Ion Teodorescu ● Epoca literară brâncovenească de A. Silvestri ● Poeme de Violet Sâmpetean ● Petru Solonaru ● Valeriu Velimaru ● Emil Lăzărescu ● „Posădă mânăstră” — năvălă de Adrian Costache ● Rememorări de Mircea Micu ● Poza redacției de Gabriela Negreanu ● Mapamond ● Sport de Fănuș Neagu.

UN ISTORIC AL UNITĂȚII NAȚIONALE

Secolul al XVII-lea, de profunde transformări și răsturnări în viața spirituală românească, corespunzând celor petrecute pe plan universal a avut drept una dintre caracteristicile sale definitorii, apariția și răspândirea unui buchet de intelectuali, în sensul modern al noțiunii. Sint oameni care au purtat nume răsăritoare: Grigore Ureche, Miron Costin, Dosoftei, Dimitrie Cantemir, Nicolae Milescu, Ion Neculce, Udriste Năsturel, frații Radu și Șerban Greceanu, stolnicul Constantin Cantacuzino, Antim Ivreanu, Radu Temnea etc. Toți au avut în mintea și în inima lor focul misturător și neostentat al dorinței de a înlăta mereu ceva nou, de a împărtăși celor din jur cele aflate, după ce le trecuseră prin filtrul spiritului lor creator, de a călători cit mai departe și mai mult, pentru a-și lărgi orizontul gândirii. În fine, toți au avut o soartă dominată de trăsătură apăsătoare și vremurilor trăite: fie au pierit sub mina ghidului, acuzați de fapte nesăvârșite și neștiute, fie au trebuit să ia calea exilului, în clipa ale vieții când se aflau în plină maturitate intelectuală.

O figură proeminentă, cu trăsături singulare între cei care alcătuiau lumea spirituală a acelei veac a fost stolnicul Constantin Cantacuzino (1639—1716). Făcând parte dintr-una din cele mai puternice familii sud-est europene, pretinsă dar nedovedită descendență din basiliul uzurpator Ion al VI-lea Cantacuzino (1347—1353), s-a afirmat în chin deosebit în viața țării române sub trei ipostaze, imbinată într-un

Radu Șt. Ciobanu

Continuare în pag. a 4-a

Ion Grigore: „Vrem să ne unim cu țara”

1918-1988: 70 DE ANI DE LA MAREA UNIRE

ISTORIE TRĂITĂ

„Cu veșnicia lucrurilor firești”

... la 26 noiembrie 1916, în atmosfera iminentă părăsirii a Bucureștilor pentru refacerea din Moldova, Nicolae Iorga povestea această întâmplare din viața abnelor, propunând-o ca model al ordinii pentru noua viață a oamenilor: „Nu-mi va ieși niciodată din minte dionul colt de viață în mijlocul morții silnice pe care l-am văzut în drumul spre Sațul vechi al Săcelelor patru zile după intrarea trupelor noastre în acel Pământ al Făgăduinței care a fost și este pentru noi Ardealul.”

Fusesse luptă în casa cantonistului, lângă care morminte proaspete acoperite cu ostașii căzuți. Cărămizi arse sămănuau drumul; în pasăriele casei rămăsesse numai o grămadă de fulgi; oale și străchini se înfrățeau în neorinduală cu obloane sparte; bucați de postav albastru rupt și prăhnit și alte rămășițe ale încălzării răsară din buruieni. O întreagă muncă, o întreagă bucurie, o viață întreagă stăteau sfărâmate sub cerul de seară, rece și mut.

Oamenii fugiseră, ciniile se ascuseseră în pădure. Nimic nu trăia între aceste ruine, dar dintr-un colț se auzea un stăruitor și dirz bîzîit. M-am apropiat curios — și iată că pe niște bucați de lemn soarte, care fuseseră odată sălasul lor, albinele se străduiau să îndrepte, să păstreze și să adauge. Era un război, mil de oameni piereau zilnic, satele se mistuiau în flăcări, în jurul lor chiar jaful își întinsese cruda prave-liste; ele însă, gizele cele bune ale lui Dumnezeu, roboteau cîntîndu-și în zămulț arpeilor vechil lor imn de muncă.

Și țara noastră este ca stupul plin de odinioară, care stătea în mireasma florilor multe și ferurite. Dacă se vedeau și multe bălării, multe mlaștini și mult noroi, găseai și alina gospodărie cinstit muncă și păcărată cu iubire. Culturi de rai erau în România și prin truda binecuvîntată a omului. Acum, zeul aseru al războiului face din acestea toate rind pe rind ruine.

Să nu ne purtăm ca fricoși care s-au pierdut cumpătul, nici ca fugarii cini prin codac. Ci ca albinele neobișnute și bucurase să se prindem de sfărîmăturile stupului și să lucrăm. Să îndreptăm astfel, ca diniele, să păstrăm și să adăugăm.” (Războiul nostru în note zilnice, vol. II, p. 288—289).

Neobișnuită curtură, om politic, îndrumător cultural a scris zi de zi dind hrană din spiritul său lucid soldatilor ori văduvelor și orfanilor, ori mamelor îndurerate, tinind trează pentru toți flăcări speranței în izbândă. „Neamul românesc” și-a mutat redacția la Iași, de unde rotativa răspundea sporadic cuvintul îmbrăbătării. Alături de celelalte ziare și reviste ale Moldovei acestui moment, „Neamul românesc” a contribuit la menținerea moralului ridicat al luptătorilor, a oțelii sufletele în așteptarea înjelungă. Am început, spuneaam, avînd înaintea ochilor, fermecatul, idealul lui Mihai Viteazul, dar am uitat să ne pregătăm la Școala

Nicolae Georgescu

Continuare în pag. a 7-a

Poezia candorii

Referindu-se la halucinatul Edgar Poe, nu mai puțin straniu Baudelaire consideră că pasinuta e „betia inimii” iar adevărul „hrana rațiunii”. La Magda Isanos, pasiionalitatea e o formă complementară a lucidității, resorti determinîndu-i modul de a exista, reliefindu-i fizionomia morală, orientînd-o spre o poezie de flăcări înalte și exaltări pluriforme. Cîntînd ca „privighetile carbe”, poeta practică instinctiv parcă, un fel de hierofanie, de unde revelațiile legăturilor dintre oameni și lucruri, dintre cuvînt, ca instrument de confesiune, și senzația de insecuritate, marcată de războiul mondial al doilea.

Un vers ca: „Nu știu, ea serb cîntecul sau el mă scurge” denotă o simțămînt a poeziei sale, ea, poeta, fiind o voce a lucrurilor. Ca unul care se repetă de

patru coloane și mă reped la final: „Oricum ar fi, Cristian Popescu promite de pe acum să fie unul din cei mai umbrici poezii actuale, înzestrat cu o imaginație leșă din comun, profundă și emoționantă.”

Extraordinar poet? Umilitor?

Îesit din comun, profund, emoționant?

Există în vocabularul critic (excluziv asupra contemporanilor) asemenea expresii? Nu prea. Sau foarte rar. Ori cînd apar sint suspecate de neseriozitate. Extraordinară, umilitoră a fost... Nadia Comăneci, dar Popescu?

Popăscule, treci la tablă, am strigat, adică am început să citesc propriu-zisă (vorba a dragului meu Velea) cronică și să veri minune: am început să cred, să-l cred pe criticul și nu de la început și nu cu totul. Neavînd cartea la îndemînă m-am multumit cu citatele. Dumirirea mi s-a produs și propus în etapă. Merge! E ceva! Nu-i rău! Bine adun din condei! Bine! Foarte bine, meștere!

Gheorghe Tomozei

Continuare în pagina a 4-a

ÎN SPIRITUL TEZELOR PENTRU PLENARA C. C. AL P. C. R.

Adaptare la realitatea creației

au trecut deja citiva ani de cînd conștient de necesitatea literară precuioasă de cercetători. El s-a impus ca o realitate a nou hără literare a țării, după Congresul al IX-lea al partidului, mai surprinzătoare și mai bogată în toate reliefulurile și în simțămînt în vremea din urma autonomia literară. Totuși care se ocupă de fenomenul literar contemporan sînt de acord că modificarea substanțială a orizonturilor prozei și poeziei de azi, a dramaturgiei, se datorează, printre altele, apariției în provincie a unei mișcări literare apte de a-și face simțită prezența în terachia valorilor și totodată capabilă de a configura noi zone literare. O mărturie a faptului că astfel stau lucrurile și o consecință a noului realități constituie înființarea mai multor cenacuri literare ale Uniunii Scriitorilor, unele beneficiind și de suptimente literare (cu statutul unor reviste de cultură), în care activează numeroși creatori. Numele unora dintre acestea este ampus, iar citii priveste pe alții, a fost făcută adesea observația că ignorarea creației lor este păgubitoare în contextul literaturii contemporane.

Fără a reveni asupra punctelor de vedere enunțate în seriile de articole dedicate conceptului (cele mai recente fiind acelea din nr. 29/1988) ocazionate de o dezbateri cu participarea unor poezii prozatori și critici literari), care au definit cadrul problemei sau au lansat idei incitante, trebuie arătat că distanțarea în timp de momentul mesei rotunde inițiate de revista Luceafărul (nr. 5 și 6 din 1985), a permis o vedere de sus asupra materiei în discuție favorizînd apariția unor elemente noi ca al adincirea sau clarificarea altora, mai vechi. Este necesară o punere în acord, cu totul mai accentuată, între valoarea și existența literaturii din provincie, la fel de evidentă și de ușor de explicat prin sine ca și ideea de mișcare prin mers, și între esafodajul teoretic, de susținere a ei.

O dată de discuțiile cele mai importante rezultate din chestiunile privind conceptul se referă la critica literară ca organ de valorificare

și consacrare a literaturii. Rolul ei fundamental în dirijarea și valorizarea actului de creație acționează în planuri diverse constituindu-se ca element de susținere și însotire. Instituțiile specializate însă, critica, este știut, fîntnează în marile centre culturale și în orasele cu reviste literare, într-un mediu care favorizează circulația densă a valorilor și ideilor, informarea continuă și sistematică oferită de marile biblioteci sau de universități. Așa cum admitem că în cazul unui poet sau unui prozator covîrșitor este talentul, care se poate naște și dincolo de „granițele” instruirii sistematice (putem aminti bunăoară cazul unui Panait Istrati), tot astfel este unanim recunoscut că, pentru a fi stăpîn pe direcțiile de orientare sau pe judecata de valoare, criticul trebuie să aibă o formație de istoric literar, de intelectual cu o cultură pe cit de bogată, pe atît de variată. Acest lucru de

Lucian Chisu

Continuare în pag. a 7-a

VISUL

Viitorul este visul, puihoiile de ferice, intuiția lui e alit de infailibilă încit nu vedem decit albaștrimea în care el va năvăli mai brusc decit raza din antichitatea luminii.

Gheorghe Pituț

Gînduri despre Andrei Mureșanu

Cit de departe e unorii istoria literară de adevărul documentelor, de exacta înscriere în timp a vieții și travaliului creator al numelor de cîtoroșii avizat se simte cu deosebire frecvent. Și aceasta fie că e vorba de scriitori mari sau mici, clasiici sau simpli condeieri, fie de cei din secolul de început al literaturii sau din epoca modernă, erori sint peste tot. Ca să nu pară o insinuație și nici o abordare negativă a problemei, să ne rezumăm doar la datele biografice esențiale, cum sint nasterea și moartea scriitorilor. Astfel, să și punem prima întrebare: Cînd s-a născut Ion Creangă, în 1835, în 1837 sau în 1839? Revista „România literară” a marcat aniversarea celor 150 de ani de la nastera autorului în 1987. Dar Gheorghe Ureanu, excelentul cercetător de înscrisuri vechi, a demonstrat pe baza documentelor de arhivă că exacta dată a nasterii prozatorului e 10 iunie 1839, neluată în seamă de publicatia literară, precum credit nu i-a acordat nici dicționarului literar de la Iași, încobătoare care pe drept a atras protestul unor voci în

presă. Încit la anul e posibilă o altă aniversare, cum se vorbește prin tirz. Sau: Cînd s-a născut Mihai Eminescu, din 20 decembrie 1849 sau în 15 ianuarie 1850? Dominantă e în acest caz tot opinia aceluiași Gheorghe Călinescu, încit este consemnată majoritar a doua dată, 15 ianuarie 1850. Însă, se știe că D. Murărașu, și nu numai el, a rămas la convingerea pentru adevărul primei date, 20 decembrie 1849. În rîndurile unor cercetători are în ultima vreme credibilitate și chiar răspîndire, data aceasta din urmă. Reiese că lucrarea literară nu stă pe loc, înregistreză rezultatele cercetărilor, precum și dinamismul unei vieți spirituale active, penetrante. La oamenii informații audientă largă au orice noutăți ce înfrimă supozițiile și mai ales controversele cu privire la astfel de probleme, selecțîndu pledoariile logice și argumentate. Nociive devin prin coborirea lor în masa mare a cititorilor, în primul rînd a școlărilor de orice grad și nivel, care trebuie să răspundă și să scrie în lucrări cu caracter de examen că Ion Creangă s-a născut la data de... Mihai Eminescu s-a născut la data de... Ce vor scrie și în funcție de care bibliografie și dicționar vor da răspunsul, că unul cu altul nu se potrivește? Bine ar fi ca în aceste două exemple de mai sus, și absolut în toate în care s-a ajuns la rezultate noi privind datele calendaristice de viață, să se cadă la un consens general, oficializat de cele mai competente foruri culturale și științifice.

În prelungirea celor spuse mai sus, trebuie arătat că s-ar înscrie într-un astfel de calendar sau îndreptar biografic și poetul revoluționar Andrei Mureșanu, acela care s-a născut în cetatea Bistriței, și cum scria Ioan Rațiu, după ce: „Natura i-a dat sentimente și talent, Blajul i-a dat directivitate. Blajul a destepat în el iubirea și libertatea de neam și de literatură românească.”

Inițial motiv de alăturare celor amintite este acela că data nasterii lui Andrei Mureșanu e greșită în absolut toată biografia și informația în jurul poetului. Aici nu există controverse și opțiuni adevărate și neadevărate. Toate sint greșite, dovadă că nimeni n-a văzut originalul protocol al botefărilor din Bistrița; unii căzînd în capcana aceluiași Attestatam Baptistinale din arhiva brăsoveană. Alții doar că eroarea e mică, de citeva zile, fiindcă nu în 16 noiembrie, cum scriu indeobște istoricii și exegetii s-a născut, ci în 19 noiembrie 1816, în orașul Bistrița?). Erori de interpretare apar la Andrei Mureșanu și cu privire la data morții. Unii autori scriu ziua decesului 11 octombrie 1863, alții ziua de 23 octombrie 1863. Nu-i greșit nici într-un caz nici în altul; doar că era obligatoriu a se arăta sticla calendarului, vechi sau nou, julian sau gregorian! Mai greșită e poziția aceluia care în lucrările lor dau drept dată a morții ziua de 24 octombrie 1863. Nu că ar fi exprimat informația după stilul nou e greșit, ci iau drept dată ziua de 12 respectiv 24 octombrie, cînd a apărut „Gazeta Transilvaniei”, unde s-a anunțat „tristisima scire”. Ziarul a apărut în această zi, însă faptul că se petrecuse astă-noapte după 10 ore”, adică vineri 11 octombrie 1863, după creta 22. La această dată adăugîndu-se diferența de calendar de 12 zile, atunci rezultă ziua de 23 octombrie, ceea ce corespunde adevărului. Mai surprinzătoare

Teodor Tanco

Continuare în pag. a 7-a

● In pagina a 3-a: ● TRADIȚII ALE LITERATURII ROMANEȘTE CONTEMPORANE ● „Luceafărul” — confesiuni literare ● Ioan Alexandru: „Eram unul dintre tinerii în care se puneau mari speranțe și am fost chemat din Transilvania ca să citesc” ● Poeme de Ilarie Hinovănu.

CATALOGUL CORĂBIILOR

Versuri de iubire

Sensul inuman al unuia din frământările noastre devine că ar fi o subiectuală la vorba prieten iar pe caragialeste și mai rău) mă întrebă dacă am citit gazeta de ieri. Nu, zic. Foarte rău, zice, caut-o degrabă; Manolescu al tău și-a pierdut minte! De ce al meu, îngam și ce grozăvie s-a produs? Păi, zice, îl dă de genal pe un necunoscut, Popescu!

Închid telefonul. Popescu, numele nu-mi spune mare lucru, laș gazeta. La rubrica „Actualitatea literară” e într-adevăr un text al ilustrului critic (cel mai longeviv cronicar literar de totdeauna, cel puțin în cultura noastră), purtînd fâlos un titlu din „Tennessee Williams. Un tramvai numit dorință”. O recenzie entuziastă la un volum intitulat „Cuvînt înainte” (frumos!) și semnat de Cristian Popescu în persoană. De care n-am știre.

Debutul articolului despre debutantul nostru e cel puțin neobișnuit pentru indeobște reținutul Nicolae Manolescu. „Ce extraordinar poet este acest Cristian Popescu!” Bravo, imi șoptesc, nu cumva o fi avut dreptate amicul? Și potrivit unei arbalce tehnice de lectură trec în grabă (cu ochii, dar fără a citi un rînd mai mult) cele

Poezie de simulanțitate, unificînd iubire și maladiie, marnitate și adrepsiunea morții, cotidianul și ritmurile eterne... Eferscentă, mobilism, gesticația retorică, lămurările, exterioritățile de tot felul, nu disimulează anxietățile, răsurcile lăuntrice, spaimele — însă față de întreaga lirică feminină de pină la ea, nu soapă, nu suavitate îi marchează rostirea. Tumulturile ei, cu ureșuri spectaculoase, accentuate în notă socială activă, revoluționară chiar, relaxare, coborîrele în mîhnire, toate comportă trăsături aspre, energetice, cu un aer masculin. Excepții sint de găsit în confesiunile tinere de saisporece-săptesprezece ani, în „Teletie, bunăoară; reproducțiile erotice tandre, cochetăria, în alate locuri detalie florale, rochia buncii din „lăda mîrosind a molii și-a parfum”, de sora Otilia Cazimir. Nu e deloc sigură legătura cu puțin cunoscuta Alice Călugăru, dar ploaia și serpil din singurul volum antum al Marței Isanos — „Roșii” (1943) — relevă un temperament congenier, senzual, convulsiv, ardent, de unde coincidente în optune pentru imagini fruste. Nu frapează încă viziunile planetare, colosalul, imaginea socantă: „Cine va cînta cîntecul mare / în care să-ncaipă pămîntul și toate / lucrurile bînde și întinse, / rădăcini, amintiri amare?” Cnopăria, candorile, vegetalul sint motive de rememorări în lumină (lumina e obsesie); „Flori „vijelioase” saltă din „pămînt aburînd, ca niște strigăte”; un animism cosmic le pune în comunicare cu lumea de dede-

Constantin Ciopraga

Continuare în pag. a 2-a

Posteritatea lui TITU MAIORESCU

Impulspor cantitativ de informatie... dicitatea cu necesitate scrierea unei noi biografii Titu Maiorescu...

pentru suferinta, pentru iubire si pentru ura, pentru omenscul alungat la bucataria oricicet...

pe Titu Maiorescu in directia complexelor insemnata a-l cauta intr-o directie gresita, aplicandu-i o schema inadecvata...

CARTEA DE DEBUT

CELE DOUASPREZECE MUNCI

1. Au devenit uzuale volumele de debut culturale... 2. Ed. "Dacia" din Cluj-Napoca a publicat recent...

De aceea, primul lucru pe care îl descoperă în legătură cu debuturile colective este tocmai sentimentalul incertitudinii...

M. Ungheanu

Un poet solar

cred că cea mai bună cronică la o carte de poezie, ar fi să alegi și să pui în lumină cele mai frumoase versuri...

mică, ceea ce obnubilează stingerea, trecind-o în plan secund. Este, cred, poemul cel mai frumos...

Un melancolic solar, un optimist din când în când înnegurat, și iar luminându-se...

Hristu Cândroveanu

Poezia candorii

Urmare din pag. 1

subt: "Mintile micilor flori intră-n pământ / Morții când le sălăvășu țiu dactil-vint..."

prelungi. Versuri cu resorturi imperative cheamă într-o lume concretă, lângă "singele căld al martirilor..."

cum, / Imi vine parca să ies în drum / și să pornesc cu dinții spre surele țării...

Filigranele lui Gheorghe Tomozei

Filigranul în aur, scrisul lui Gheorghe Tomozei adă seamă, ca să-l definim cronicărește...

spirituale pline de demnitate și este consacrat aproape întregă carte de publicistică a lui Gheorghe Tomozei...

COMPENDIU

- ALEXANDRU BOBOC: "Adevăr și conștiință istorică"
JAROSLAV HASEK: "Povestiri vesede"
RODICA OJOG BRASOVEANU: "Vulturul dincolo de porți"
GHEORGHE TOMOZEI: "Plantația de fluturi"

nerile și acțiunile României, la Geneva. În domeniul promovării idealurilor înscrise în Pactul Societății Națiunilor...

Justificările acestora ale lui Gh. Tomozei sunt mai mult niste cochetării. Altfel n-ar fi scris cu pe-dicative unciori săptimînă însemnările din cărțile numite din preacutiv "Filigran"...

Sinceritatea autorilor tinereții și prețul culturii îl determină, oricât i-ar iubi și pe alții, să roșiească aceste cuvinte transmise / și încă în egal în destulul poeziei românești...

Niculae Stoian

Poteca

De la sat pin-la pădure,
De la vale pin-a culmi
Brazda n-a putut să-i fure
Salba firavelor urmi.

A însălat-o primul
Intemeietor de sat,
Innodind cu pasul firul
Toți cei care l-au urmat.

Pare-nțelită-n humă,
De la veac la veac, precum
Viața dăinuie prin muma,
Jarul stăruie prin scrum.

Toamna o strivește plugul,
Dar poteca-n primăvara
Iși întinde-n larguri rugul
Pe cimpia solitară.

Iarna o-velesc nămeții,
Verile o sting în ploii,
Dar sub talpa lor drumeții
Infriră urme noi.

Poate e un tainic dor
O străveche năzuire
Pe cărarea tuturor
Fiecare să se-nșire.

La plecare-n zori oricare
Spre țărâmul depărtat
Duce pe poteca-n zate
Chipul veșnicului sat.

Labiș

In mireasma de rășină
Din curtea Bucovină
Cu pridvoare de cătină,
Pe o boare de lumină,
La o zare de grădiniță
A-nflorî dintr-o mălină,
A zburat ca o albină,
A cules fără hoină
Din adina limbiă mină
Unda obicinilor lină,
Vrana fugurilor plină,
Strălucirea de hermină,
Roua plinsă de gherghină,
Toamna ară în rugină,
Ploaia stăpînă de ruină,
Cîriful de stăpînă strînă,
Muma strînsă cu brăcină,
Rana florii de glicină,
Seceta pîndind haină
Căprioara din colină,
Lunca beată de sulfină,
Semeția de regiună,
Sabia care deabînză
Băceia ordina divină,
Osia ce-n săvîi anină
Raza spîncînd deplină
Negra vremilor cortină,
Toate cite se imbină
Năclite pe retină
Vis înarmîtur pe șină,
Labiș - vie rădăcină,
Înflimilor - tulpînă,
Gles de doină carpotină,
Stea de dulce Bucovină...

Drumul înălțimilor

Cu ecuri destrămate
Peste neamuri mărșuri,
Roși pe șine avîntate
Sîc creștele de munți.

Prin perețele de stîncă
Trenul intră în tunel
Spîntecînd tăcerea-adină,
Noaptea ghemuită-n el.

Spre vîrtoile alpine
Duce-n goană vestine,
Glorii amăgind destine,
Vadul potimilor frînt.

Sus, în piscuri, călătorii
Peste liniști par stăpîni,
Precum stelele și norii
Pe albastrele genuni.

Orice bruscă înălțare
Risică tragic-nîmplări,
Prăbușiri amețitoare,
Violente destrămări.

Șina geme suspendată
Între muchii de granit,
La ferestre, dintr-odată,
Călătorii-au amuțit.

În adîncă văgăună,
Iată, vulturul pîndar
Fulgură cu ghiara brună
Pieptul marelui ghețar.

Amurg

Nimeni nu m-așteaptă, nimeni nu mă vea,
Vîntul bate-n mine cuie reci de ger,
Așteptarea pare ca o piatră grea,
Ca o casă veche ferecată-n fier.

Au apus părinții, nu mai am vecini,
Cei din deal pleacă dîncolo, la rugă,
Cei din vale căte vechile pricini,
Apa otrăvită-n ferigi de ierugă,

Vino tu, bătrîne, vino să-i auzi
Cum în picla vieții lacrima-mi destramă
Peste ochii încă scîlțipori dar uzi,
Cufundați în alba gîndurilor ramă.

Nu mai am nici frunze, nu mai port nici flori,
Trupu-mi cade-n negura vremii văgăună,
Poate numai tota m-ar sui la soari,
Poate numai mama m-ar sui la lună.

Dăinuire

Dacă un prieten mai rămîne,
Va pune, după ce-ai plecat,
O răz-n umbrelor stăpîne
Pe locul unde ai visat.

Și raza pîlpîind abia
În drumu-ator călători
Mereu va fi precum acea
Cătăta stea prin aprigi nori.

Oricum, oriunde și oricînd,
Cît prietenul va dăinuie,
Vei străluci la el în gînd,
El, steaua ce-ai cătat, va fi.

să putem să ne arătăm publicului și să ni se tipărească versurile. Sint dator cu recunoștință și o fac cu iubirea cuvenită. Le-ar fi fost mai comod să-și fi consacrat puterile pentru scrisul și afirmarea lor, dar au fost generoși și astăzi rămîne. În fapt se afirmă pe ei înșiși. Nu poți face mare lucru de unul singur. Eminescu s-a afirmat la „Junimea”. Blaga la „Gîndirea”.
De fapt ne căutam Patria, căutam legătura cu sufletul neamului din care provenim. Nu poți scria în opere de valoare decît adevărul, oricît de îngust ar fi, iar în limba română fără istoria poporului român așa cum a fost, rîmîi fără obiect, fără substanță.
Un mare filosof al veacului spune testamentar acest cuvînt „nimic din cele esențiale și mari nu s-au putut naște fără Patrie și tradiție”.
Fără Patrie și tradiție nu se poate face nimic serios în istorie, rămi un deșădăciat.
A-și redobîndi Patria și tradiția, astea au fost în adîncurile inimii noastre elanurile cele sfinte și nobile.
De un sfert de veac, lucrez prin cărțile mele asupra acestei Patrii și tradiții românești cea a Logosului intrupat în istorie și cred că sint pe drumul cel bun.
Cîi care vor să facă altceva în acest spațiu decît o cercetare istorică a unui popor bîntîlnar și, ignorîndu-i sufletul, tradiția, nădăjduirile, credința și iubirea în Logosul devenit istorie, cred că au puține șanse de dăinuire. Poporul nu te poate lua înaintea.
Ești dintre cei care cred în necesitatea întîlnirii cu cititorii. Ce-ți poartă aceste întîlniri, pe care le întîlzești foarte frecvent?
La o întîlnire în Maramures cu cititorii, cu prietelul apărîtor Imnelor, Maramuresului, a venit un nevăzător la mine să ia autograf pe carte împreună cu soția lui. Îmi studiaser cărțile lor. Imne, soția și celelalte poezii pe care le citea și știa să așeze la pîne din aproape. Li ia timp îndelung să memoreze o carte de poezie. A dat de hrană de păsune bună pentru oiteile sufletului, în aceste cărți, o spunea.
Este cel mai adînc egiptu ce îl poți aduce unui om, este aceeași căci miloci o rază de lumină în viața în inumericului dinăuntrul sufletului celuilalt.
O țărîncă dintr-un sat maramuresan cu omul ei și alți săteni au venit la Sighet cu un smoc de busuioac, să-mi mulțumească pentru Imnele Maramuresului. Erau în poartă lor străvechi. Nețrîmii de nimeni au venit să ducă în casele lor o carte de poezie scrisă de mine. Ca și urmașii lui Ioan Mihalay de Apșa, acum vîrstnică, ce fusese amenințată împreună cu cele opt surori ale ei de-a fi sînzurate toate de cite o fișie din tricolorul ridicat în Maramures de marelui lor părinte Mihalay, înainte de Unire. Ca și să nu vorbească de zece și sute de copii în mișle cărora sint puse de către părinții aceste cărți.
De cite ori nu l-am văzut adormiți în bratele părinților, copiii aduși să asculte lecturi din aceste cărți.
Vreau să spun tinerilor poeți, ceea ce o viață îndemna Eminescu și Iorga. Numai ca neam ca semîntie și în numele sufletului ei istoric poți face ceva esențial și de durată pe pămînt.
Astimilarea istoriei acestui popor sbuciumat este vitală pentru scrisul nostru. Nu imaginația în gol, ci Logosul intrupat în istoria unui popor.
Cum ne vom înfățișa sufletelor slăvitoare înaintea cu minile goale, adică fără roada ce a crescut pe pămînt în urma plecării lor!
Ce a rodit jertfa lui Brăncoveanu, cea a lui Ștefan cel Mare, jertfa lui Mihai Viteazul și a unui popor întreg din generație în generație, trebuie cules ofrîndă în cărțile noastre.
În ce au rodit, crezut, jertfit, strămoșii noștri nu au fost ideile lor, imaginația, utopia, ci forța reală și istorică a lor. Brăncoveanu și Mihai, moare cu copiii săi nu pentru altceva decît pentru înșasi inima, forța uriașă care mină, întretine, dinamizează și împlineste istoria omenirii, cea a Logosului intrupat în limba ei, din iubire, prin sublima jertfă resurrecțională.
Aceasta pe de o parte, iar cealaltă lucrare, asimilarea experienței spirituale a marilor istorici ce stau la temelie lirismului european, lumea veche greacă, marile poezii, lumea ebraică și cea latină, iar toate acestea în sinteza evului mediu, miracolul spiritualității lumii. Fără prelucrarea acestor izvoare, spuneau Claudel și T. S. Eliot, orice poezie rămîne provincie. Marile poezii române de pînă acum au făcut acest demers: Eminescu, Dosoftei, Blaga, Voiculescu. Trebuie să o facă fiecare generație.
— Ce cărți pe care le-ai scris sint legate de „Lucașfăru”? A apărut vreuna integral în revistă?
— Din aproape toate cărțile am publicat mai ales în „Lucașfăru”. Integral n-am publicat nici o carte de la lume încoace în presă înainte de-a apare în volum.
Dar în „Lucașfăru”, mai ales mi-au apărut pagini, grupaje din cărți. Am oferit și altor reviste la cererea lor dar unora mi s-a îmblînt picul intact cu poeme, cu scizele de rigoare că nu pot fi publicate. Nu-i nici o supărare.
— Te-am văzut adesea împreună cu poetul Grigore Vieru. Unde așezi poezia lui?
— De Grigore Vieru mă simt foarte legat, nu numai de marelui poet ce este ci și de omului, fiul de țărîni moldoveni, ca ardelean leagăturile profunde între noi pe temeiuri istorice pot fi justificate. Poezia lui este în afara de școli, generații și timp. Va rămîne una a limbii române cit ea va fi.
— Am colaborat adesea, eu fiind la revista „Lucașfăru” și Ioan Alexandru între colaboratori. Ce ai vrea să reții din aceste colaborări?
— Cărțile mele iubirea de patrie, două volume, pînă acum au fost publicate în cea mai mare parte în cadrul rubricii mele din revista „Lucașfăru”. Jurnal de poet pe care o semnez eu mici intreruperi de două decenii, de cînd am plecat la studii în R. F. Germania.
Am găsit înțelegere cu cei de la revista, iar cu unii dintre ei am ajuns la o prietenie în sîmbura literaturii române. Logosul ei.
— Japonia a fost, cred, o mare experiență pentru Ioan Alexandru. Ce a dus cu el poetul Ioan Alexandru din această conviețuire cu colegii de acasă?
— Se va vedea în timp importanța acestei întîlniri a unui poet român cu Japonia acum la acest sfîrșit de mileniu. Tocmai am terminat dintr-o răsufiere, ce m-a ținut șapte luni întinse, o carte de citi sute de pagini: „Înima unui poet în Japonia”, pe care nădăjduiesc să o văd grabnic tipărită, unde se va vedea mai din aproape experiența sufletului meu în această țară, unică de pe pămînt, în felul ei.
— Care crezi că a fost rolul criticii de la „Lucașfăru” în afirmarea generației din care faci parte? Nu uluă că sint la mijloc 30 de ani de apărte al revistei.
— Faptul că Nichita și-a publicat pînă în pragul morții în această revistă versurile, că pieșle lui Soreescu și poemele ce l-au afirmat tot aici le-a publicat, ca și Adrian Păunescu și Ion Gheorghe, Cezar Baltag, Hagiu și alții spune de la sine despre climatul critic favorabil afirmării valorilor în această revistă.
Cronicile cuprinse asupra cărților de valoare adesea numai în „Lucașfăru” apărute, au sprîjînit lucrarea de elaborare a altor cărți de valoare. Și asta nu este puțin. Se va vedea în timp ce a însemnat aceasta.
— Pe 15 iulie 1988 „Lucașfăru” a împlinit 30 de ani. Cum vezi retrospectiv revista și ce îl urezi?
— Am văzut revista citită de către poeți și profesori la Vîrșet în Iugoslavia, ca și la Moscova sau Chișinău, pe care casa de învățări în Maramures, ca și într-o familie din Munții Apuzeni. „În ce revistă mai scriei ca să mă abonez la ea”? Am și eu scrisori cu aceste cuvinte.
— Aș dori ca revista „Lucașfăru” să-și apropie cît mai multe valori autentice tînere și să le cultive cu răbdare și perseverență. Să aibă un cenzuric, care poate deveni plămîntul revistei, și să fie atentă la primejdiile mediocrizării.
La un moment dat am făcut parte din colegiul revistei, și la sechintele rare, ce-i drept, la care lua parte și regretatul istoric M. Berza, spuneam deschis cum ar fi bine să se lucreze cu colaboratorii și cu cititorii revistei.
De mult nu mai sint chemat la asemenea discuții. Dar urez și eu ca unul ce a publicat și scris în această revistă să fie pe mîna drum fericit. Iar cum o revistă se face cu oarecîri și prin oarecîri acestora tuturor, de la corectorii și dactilografe la cei cu zilnicele obligații ale redacției, colegilor scriitori, o frățeească stringere de mînă transilvană.

M. Ungheanu

IOAN ALEXANDRU:

„Eram unul dintre tinerii
în care se puneau mari
speranțe și am fost

chemat din Transilvania ca să citesc”

„Lucașfăru” - CONFEESIUNI LITERARE

deprinsă să primească periodic mesagerii ai sufletului ardelean, lumea literară bucureșteană a văzut în Ioan Alexandru un trimis. El venea din miezul Transilvaniei în literatură română postbelică, cînd orizontul de așteptare al cititorului și literaturii române trăia presunerea vechilor stereotipe de manifestare, îndurate în bună măsură de modificările culturale de după război. Iar apariția tînarului blond, care-și recita poemele energice, vindicative, deschise unor orientări generatoase a fost simțită ca un început de restaurare. A fost un moment în care venimînii au fost căuțați și chiar inventați, investiți prin forța împrejurărilor cu rosturi pe care unii le-au înțeles și dus pînă la capăt. Sosit la București ca George Cosbuc și Octavian Goga, ca Ion Slavici și Liviu Rebreanu, ca Mănuș Ereniuc și Ion Lăncrănjan, tînarul Ioan Alexandru a înțeles să-și asume acest rost în chip intim. Ca poet a dorit să a făcut totul pentru a străbate pămîntul românesc pe urmele lui Eminescu. Ca intelectual și-a propus să reia traiectoria uceniciei intelectuale a lui Lucian Blaga. A făcut studii în patrie, a învățat pește hotare, a bătut toate colurile țării, ca Eminescu și Iorga, Ioan Alexandru și-a propus o aventură sufletească, intelectuală, literară, spirituală de dimensiuni mari. Mulți i-au prescrist acestui poet așteptat drumul literar și au fost dezamăgiți cînd tînarul nu-i respecta. Contracțul său nu era cu critica literară în căutare de execești și programe de discutabilă formulă, ci cu marile repere de la care s-a revendicat cu vremea tot mai hotărît.

Traietoria literară a lui Ioan Alexandru este, de altfel, caracteristică pentru conflictul dintre structură și evoluția unor scriitori și desideratale unor critici literari față de ele. Nichita Stănescu și-a urmat propriul drum, Marin Sorescu a scris „La iluzii”, Adrian Păunescu a debaradat incendiu orice pronostic, Ioan Alexandru s-a căutat pe sine refuzînd să inaugureze modele în care era proiectat. Iar exemplul ar putea continua. Aceste acte de independență demonstrînd forța și coerența acestor scriitori constituie o emblemă de generație. Noile constelații fac corp comun cu cele vechi și, cu toată nouitatea lui, Ioan Alexandru are șansa de a fi mai bine înțeles dacă-l așezi lingă premergătorii ca Sadoveanu, Blaga, Cotrus, dechîr raportîndu-l la repere care-l ignoră și care-l contur. Apariția poetului a satisfăcut un orizont de așteptare șeros de contactul cu vechile stereotipe culturale și literare românești, dezamăgind programele exterioare și pe cei ce le impun, ignorînd structurile creatoare existente. Metamorfozat din ideologic în estetic, critica imperativă n-a murit, rămînînd la fel de neînțelegătoare.
Pe deasupra proiectelor desiderate stă însă creația, iar Ioan Alexandru este unul din poeții hărăziți. Imaginea lui de început îl fixează în fața auidului auditoriu de la Ceneacu „N. Labis” unde a stîrnit un entuziasm ca lacrimi. Alte ipostaze, ulterioare, ni-l arată în chip de vorbitor în fața multimilor domnice de cuvîntul celor cu har, la întîlniri cu marile publice, după cum și la catedra amfiteatrului în fața studenților cărora le vorbește ca profesor. Stătuitor al logosului, Ioan Alexandru face parte dintre cei care își captează și-i vrăjește ascultătorii. Cei care l-au auzit în sălile sale de grație nu-l pot uita. În aceeași postură a apărut și în Extremul Orient, în Japonia, unde poetul Imnelor a fost chemat să primească Medalia de Aur a poeziei, distincție pentru care gazdele japoneze au ales un român. În întîlnirile cu scriitorii, intelectuali, studenții niponi cărora le-a făcut față premiatul, Ioan Alexandru a lăsat aceeași memorabilă impresie. Din sala de ceneacu a revistei Lucașfăru pînă la amfiteatrele din Tokio, Ioan Alexandru a parcurs un drum lung, care este și o ascensiune.

— Cînd te-ai hotărît să devii scriitor? Ce te-a determinat?
— N-am vrut niciodată să fiu scriitor. Eram poet demult, de cînd începusem să scriu foarte de timpuriu în satul natal, vatra strămoșilor mei transilvăni. Viața satului, ancestrală și sfîntă îmi este Patria. Ritmurile anotimpurilor, lucrările la pămînt și creșterea vitelor, a oilor și a cailor, sapa și seceră, plugul, grapa și carul, pe de-o parte, sculatul înainte de ivirea zorilor vara și drumul la lucru, din zori pînă seara, iar, pe de altă parte, sărbătorile, ceremoniile ce luau dimensiuni fără de margini. Existența rituală, apoi moartea mamii bună, drumul ei la groapă, din ocolul casei părinților și toată splendoarea curată a naturii, o lume paradisiacă în multe privințe: aceeași sintă legate de începăturile unei existențe poetice.

Cînd a murit tată bun am scris un poem lung și acol, în acele strofe ce au îndoușat tot satul, căutam să aflu încotro se îndreaptă cel ce pleacă într-un fel slăvit de pe pămînt.
În poezie cred că afirm ce se împlințe cu noi la modul cel mai adînc rămînînd totul pe mai departe o taină.
Se împlințe o fericită luminare.
Îmi aduc aminte nopțile cu lună: eram cu căia la păscut. Îl ascultam cum pasc și sufia în iarba înourată. Dintr-odată se opreau, presimțeau ceva, nechează ușor. Nu era nimeni decît lumina lunii și liniștea absolută a nopții. Erai străpuns pînă la răunchi de taina naturii, de nephrana ei. Atunci am început să iubesc adierele vînturilor, liniile colinelor, susurul fîntînii din colțul casei și de pe cîmp. Sufletul era ca un lac pur, urias, ce oglînda în sine lepădarea a tot ce există pînă în străfundurile nephranității....
Eram un prunc bălat cu ochi albaștri, senin și surizător, plin de viață și dor de cunoaștere, atent la toate cele ale naturii și vieții în această împărăție și lumii satului deloc idilică, dar întemeiată pe muncă și cinste.
— Cum era „Tribuna” pe vremea debutului tău în revistă?
— Din natura satului, din vîsta ancestrală a satului trecerea la oraș a fost usurată de faptul că dobîndisem deja din sat o pasiune uriașă pentru cititul cărților: tot ce-mi cădea în mînă sorbeam cu ușurință, nu numai literatură, orice știință, algebră, astronomie, pedagogie. Biblioteca satului unde urmasem gimnaziul, o parcursesem pînă la ultima filă. Cărți ce ne erau nouă elevilor interzise le străstăgeam noaptea din Biblioteca, le citeam și le duceam tot așa în taină îndărăt.
La Cluj, întîlniri esențiale pentru mine au fost cele cu Ion Agărbiceanu și Lucian Blaga pe care i-am apucat în putere de lucru, pe care i-am ascultat și cîntat în inimă. Am evocat seara cînd Agărbiceanu a citit la revista „Tribuna” din manuscrisele sale.
Începusem să scriu cu rîvnă și în fiecare zi. De la liceu urcam pe Dealul Feleacului zilnic aproape de casa lui Blaga într-o livadă fără garduri și, pînă seara, cînd nu se mai vedea să scriu, ulemeam caiete cu poezii.
Parcă mi le dicta cineva și doar le consemnam în caiet, în grabă, să nu pierd sirul.
De fapt le stiu pe de rost. Vorbea satul, veacul, vechile, strămoșii, caii, fîntînile. La focul de toamnă noaptea cu Mureșan, Cocora, Papuc, Velichi și alții alții dintre cei de-o vîrstă a sufletului atunci.
— Dar cum era „Lucașfăru” pe cînd ai început să scrii?
— Cu o asemenea avere veneam la București unde băteau vînturile unor innoiri și sufletele poezilor erau iarăși ascultate. Labis frînsese în două o generație. Vreau să spun moartea lui misterioasă și sufletul limbii române se înșeta după rostirea poetică a unei noi generații care a și apărut. Ce n-a reușit Labis cu generația lui o va lua de la capăt generația noastră de astăzi dată cu o mai mare grijă.
— Ai fost invitat la „Ceneacu N. Labis” în București acum 25 de ani. Cum și-a sunat această invitație?
— Bucureștiul, pentru un transilvan ca mine, era ceva pe măsura satului meu: o metropolă

românească. Mă întineam cu Românii marilor bărbăți ai neamului meu. În străfundurile sufletului, aici vroiam să mă impun ca poet, aici să-mi încerc puterile. Marea luptă între cei mai buni aici se purta. Simț și acum după un sfert de veac gustul luptei, setea de timp pe care am întîlnit-o și în alte momente de aur ale poeziei. La noi sau în altă parte.
Intrecerile între poeții vechi Elade sau între Imnografilor Bizanțului nu erau altfel.
Bucureștiul era o arenă de luptă atunci, unde am venit cu sutele de poeme scrise, știute pe de rost, să mă confrunt. Veneam aici să-mi încerc puterile.
Îmi aduc aminte într-o vară înainte de a veni la București mă întreba în satul meu Pavelu Diacluș: Ce ai tu de gînd Oncule, (șa imi spunea, eram neamuri), să te faci, că tot scrii și umbli pe dealuri singuratec.
Vreau să mă duc la București să mă țau la întrecere cu poeții de acolo. Încă licean, dar foarte precis știind ce urmează să fac.
Știu că am trimis Sentimentul mării la „Lucașfăru” și am primit o scrisoare de la Nicolae Stănescu să vii să am o discuție despre poem.
Am venit cu Ion Cocora împreună, prietenul, poetul care mai fusese la București.
Prin Fondul literar mi s-au dat fol de drum și am putut pleca pentru o săptămînă la mare să definitivez poemul în urma convorbirilor de la revistă.

Poemul a apărut și critici de seamă de atunci au scris imediat despre un nou poet venit din Transilvania. Unul dintre criticii se atacă, în urma aceluia poem, m-a adus într-o seară la Vladimir Streinu, care m-a ascultat cu entuziasm și admirație mai apoi mi-a apărut înfernul discutable print-un articol vizionar.
— Ce amintire îți-a lăsat ceneacu revistei „Lucașfăru” în care ai citit?
— După această întîi întîlnire cu Bucureștiul s-a făcut toamnă și „Lucașfăru” își deschidea porțile „Ceneacului Labis” de la Casa Scriitorilor unde am fost invitat să citesc din poeziile mele.
Lupta acum începea. Eram unul dintre tinerii în care se puneau mari speranțe și am fost chemat din Transilvania să citesc Poezia atunci era în mișle lui Nichita. El era poetul nou impus după Labis, iar odată cu el era Baltag, Hagiu și se vorbea despre mai tînarul Adrian Păunescu. Ion Gheorghe și Marin Sorescu începuseră să intre în luptă. Ana Blandiana, Constanța Buzea începuseră să fie cunoscute.
Hai, să spun, că a fost chiar o intrare în arenă. În cea săli fabuloasă, cu oglinzi ce-ți multiplicau la nesfîrșit înfățișarea, arhiplînă, avînd în fruntea mesei joase un om tînar cu o frunte imensă și ochi de veghe, tăcut, arbitru mai degrabă, ce se chema Eugen Barbu. Mi-am dat drumul, le stiam pe de rost zecele de poeme. Erau în jurul sălii, ticsite, în picioare, zeci de tineri, toți tineri ce băteau la porțile poeziei.
Ti se dăruia în stînga un petec de covor neocupat, cealaltă de a-ți încerca norocul în picioare.
Te nimeau din ochi. Era liniște de sanctuar. Cît am dorit acest ceas, cît vroiam să ajung aici. Faima ceneacului Labis pătrunsesse în inimile tuturor celor ce scriau în anonimul tineretii.
Triumful a fost total, știu că m-am luat în brate, cu lacrimi în ochi unii, și de un sfert de veac, oriunde mă află la întîlniri, în țară ori

Sergiu Rugiță, „Maternitate”

în străinătate, stacheta este cea din acele seri de triumf de la ceneacu Labis.
Să cuceresc inimile oamenilor prin cuvîntul poetic. Ce primejdiioasă fericire!
Au fost biruite acele seri de început, mai tirziu la citeva întîlniri internaționale, cea din Franța cu Pierre Emmanuel, de la Heidelberg și din Sicilia, iar mai recent, adică și cea mai importantă biruință din viața ca poet, în Japonia, iar în țară nenumăratele seri de poezie din diferite orașe ale țării ori în amfiteatre în fața studenților.
Unul dintre cei tineri, atunci, spusese: A apărut un nou Stradivarius. Era Dinu Săraru și penaceastă vorbă pe care o tin minte, ca și Dumnealui îl mulțumesc pe această cale cu întîrziere.
Îmi aduc aminte noaptea după triumful de la ceneacu. Locuim într-un subsol al Bucureștiului, umed, fără sobă. Am coborît noaptea tirziu în beza acelei încăperi cu lumina aprinsă o imensă pace coborîta în suflet după o asemenea scenă. La scurt timp m-am mutat din acel subsol într-o mansardă înșorită în casa marelui anticar Sterescu.
Aici la ceneacu acesta condus de un mare scriitor și un om generos ne-am încercat puterile toți, unul după altul. Așa s-a afirmat o generație. Ce era mai bun din cele cite se publica în revistă.
Greutățile afirmării acestei generații le cunoșc, mai bine decît noi, cei ce se luptau cu noi

Constantin Brâncoveanu, domnul Țării Românești, și cei patru fii ai săi. Din cartea lui Del Chiaro: *Moderne rivoluzioni della Valachia, Venezia 1717.*

Un istoric al unității naționale

Urmare din pag. 1

antendit triptic: de boier gospodâr, de om politic, de cărturar.

Stolnicul Constantin Cantacuzino, prin scrija părințului său, postelnicul Constantin Cantacuzino, a primit de mic o educație umanistă, deosebit de solidă. Începută la Tîrziu și în faimă, scriba, greacă și latină, cu profesorii Pantelimon Ligăridis și Ignatie Petritza, ambii reputați în sud-estul continentului, formați în celeștile și universitățile italiene, a continuat învățătura la Brașov. La poalele Timpei a învățat sub îndrumarea profesorului Martin Albrich, instruit în universitățile umaniste germane. Astfel, tânărul putea imblina în mîntea lui activă modul de lucru al umanistilor din două mari centre de cultură apuseană: Italia și Germania. Apoi, în plină adolescență, în anul 1638-1639, a sîmna la Iași, unde, în cadrul închisorii lui său Iordache Cantacuzino, l-a cunoscut pe un alt om luminat al vremii — Nicolae spătarul Milescu. În fine, după asasinarea dramatică a postelnicului (22 decembrie 1663). În primăvara anului 1665, tânărul Constantin, pentru a studia, a-și apărut viața și a urmări dîmnații familiei sale și ucigașii părințului său, a părăsit țara, s-a îndreptat către Edirne și apoi spre Istanbul. În orașul situat la confluența continentelor a învățat la Marea Școală a Patriarhiei, organizată după modelul Universității din Padova. De aici a plecat la Padova, unde, în 1667-1668, a urmat cursurile predinate de profesorii iluștri ca Albanius Albanus, Părăsind Padova, care-l cinstește amintirea prin așezarea unui bust în marea sală și imortalizarea chipului într-o frescă. Stolnicul s-a îndreptat către Viena. În capitala Imperiului Habsburgic a produs o bună impresie prin erudiția și de umanist. O informație recent pusă în circulație arată că medicul britanic Edward Brown (An account of several travels through Germany in four journeys, London, 1677, p. 108) l-a apreciat deosebit de viitorul stolnic erudit una din cele trei figuri de vază din cartierul ei de la Viena.

Întors în patrie, cărturarul s-a preocupat de crearea unei școli de rang superior în Țara Românească. Astfel, urma exemplului tatălui său, satisfăcînd cerințele societății românești și pe ale lui personal, căci amintim să fi, Ștefan Radu, erau de vîrstă școlii. O scrisoare înedită a lui Sevastos Kiminties către stolnic arată că în prima parte a domniei lui Ștefan Radu Cantacuzino, probabil în 1680, ființa Academia Domnească de la Sf. Sava din București. Meritul stolnicului constă nu numai în insistența depusă pentru deschiderea ei, ci și în elaborarea programelor — după modelul padovan, în aducerea de profesori, de manuale și în organizarea bibliotecii. Roadele muncii lui au fost atât de bune, încît, în 1713, când a vizitat București, Al. Helldadius a caracterizat-o ca „conservată ca și la Academia între 130-200 „spușe”.

Căuțind să-și clarifice înaintașul stolnic, banul genealogist Mihail Cantacuzino scria că „viața și vremea și le petrecea cu dascălii, cu spușei și cu bărbății procișolii”. Cuvintele scrise de ban îl arată de stolnic permanent înconjurați de un grup de cărturari care formau un fel de „neocademică” a timpului, cum era constituită la moșia sa de la Afumati. Dintr-o astfel de oameni din lumea spirituală, pot fi amintiți frații Radu și Ștefan Greceanu, tiparicul Mitrofan din Husi, învățatul Damachin din Buzău, istoricul George Brancovici etc. Toți au făcut parte din grupul inițiator al renașterii activității tiparului în Țara Românească, întreruptă la moartea lui Matei vodă Basarab (1634). În anul 1678, s-a reușit reluarea muncii tipografice, reînviindu-se tipăritura din București ce fusese adormită la finele secolului al XVI-lea. Meritele stolnicului au fost deosebite, ca și a știut, cu ajutorul fratelui Ștefan vodă, cu care se găsea atunci în bune raporturi, să biruje conservatorismul ierarhilor ortodocși. În anul 1697, doctul Constantin Cantacuzino, împreună cu profesorul Sevastos Kiminties a contribuit direct la tipăritura la Snavor, a manualului lui Ion Carofili. „Desore unele nedumeriri și dezlegarea lor”. Prin conștinutul lui, a urmărit și reușit să dea un răspuns înfătușatului patriarh grec al Ierusalimului, Dosithel, care, inventiv de ura în frîntului, scria în finele secolului al XVI-lea. Meritele stolnicului au fost deosebite, ca și a știut, cu ajutorul fratelui Ștefan vodă, cu care se găsea atunci în bune raporturi, să biruje conservatorismul ierarhilor ortodocși. În anul 1697, doctul Constantin Cantacuzino, împreună cu profesorul Sevastos Kiminties a contribuit direct la tipăritura la Snavor, a manualului lui Ion Carofili. „Desore unele nedumeriri și dezlegarea lor”. Prin conștinutul lui, a urmărit și reușit să dea un răspuns înfătușatului patriarh grec al Ierusalimului, Dosithel, care, inventiv de ura în frîntului, scria în finele secolului al XVI-lea.

damentale a dogmel. Chiar dacă numele său nu a fost pomenit în „Epistola Dedicatorie”, așa cum nu a apărut nici acela al lui Nicolae Milescu, contribuția lui nu poate fi nici neglijată, nici minimalizată. Calitățile de tălmăcitor și creator al limbii literare românești l-au fost recunoscute, de altfel, și de principalii tălmăcitori ai Bibliei, frații Greceanu, care l-au mîntuit public pentru ajutorul dat în 1691, cînd au tipărit „Mărgăritarele”. „Avut-am îndreptorului pe cîinstul, blagorodnicul și prea înțeleptul dumnezeului Constantin Cantacuzino bîv vel stolnic la cele mai adînci filosofii și bogoslovii noimată ce l-am aflat pe dumnezeul ca pe un epistamon și știutoriu l-am avut și dezlegare intru toate.”

Fără a insista asupra tuturor cărilor tipărite și tălmăcite de el sau din îndemnul lui, relevăm că a contribuit deosebit la înfăptuirea unui act revoluționar în cultura românească: transformarea cărții din obiect de lux în instrument de lucru al intelectualilor.

În ziua de 7 decembrie 1694 stolnicul a fost găsit în cabinetul său de lucru, unde avea diplome și hărți „mal numeroase ca domniul”, de secretarul ambasadei britanice la Istanbul, germanul Georg Phillip Schreyer aflat în drum spre Londra. El a văzut, pe masa de lucru schița asediului cetății Petrovaradin, a cerut-o și a obținut-o pentru stăpînului său, lordul Paget cărui l-a ajuns la Londra peste două săptămîni. Dar capodopera cartografică a stolnicului constă în „Harta Țării Românești”, executată în anul 1699 și tipărită în 1700 la Padova în cel mai bun atelier din oras, cel al Seminarului Jezuit. Harta splendid colorată, de mari proporții (132x64 cm), desei este figurativă, redă în mod cel mai exact, pentru acele vremuri, situația localităților, a bogățiilor naturale, a monumentelor arheologice, etc. S-a reușit prin ea să se corijeze imaginea creionată pînă atunci în Europa despre Țara Românească, oferindu-se, printr-o operă geografică de sinteză, chip și veridic.

Cea mai importantă operă a stolnicului a constă, desigur, din scrierea „Istoriei Țării Românești”. Manuscrisul nesemnat, după o discuție polemică aprinsă, a fost atribuit argumentat de N. Iorga stolnicului. Se pare că studiul publicat în anul 1896 a pus capăt discuțiilor. În adevăr, meritul stolnicului a acceptat punctul de vedere emis de N. Iorga pe baza unui fragment dintr-o scrisoare prin care Constantin mărturisise prezența lui. Contele Marsigli, că scrie „Analele Țării Românești. O altă scrisoare pusă în circulație de curînd arată că în 1706 stolnicul îl mărturisese lui Francesco Lagasi că lucra încă în „ISTORIA ȚĂRII ROMÂNEȘTI”. Relativ recent, filologul N. A. Ursu, reluînd argumentele lui Samuil Micu și pe cele ale lui Aron Densusianu, după un scurt istoric al problemei, a transformat ipoteza acestora într-o axiomă, afirmînd că „istoria Țării Românești” ar fi fost scrisă de mitropolitul Ungrovlahiei, Teodosie Vestemianul. Argumentele filologului ieșean constau în susținerea ideii că stolnicul nu putea utiliza cuvîntul tipic transilvăneanilor, „conă”, de unde era originară Teodosie și că sînt referiri în text ce arată că autorul avea o pregătire teologică specială („Cronica”, XVII/1982 Nr. 32, p. 5-8). Evidenț argumentele invocate nu sînt noi și se vădese subre: cuvintele circula și pot fi utilizate de toți românii, iar pregătirea teologică nu-i lipsa stolnicului, ci o avea cel puțin la nivelul mitropolitului.

În afară de argumentele lui N. Iorga, de care nu a ținut seama N. A. Ursu, mai există și altele numeroase care pledează pentru paternitatea lui Constantin. Privirea ansamblului „Istoriei” arată limpede că ea are structura unui curs universitar, asemeni celor auzite de Constantin la Padova, fiind o adevărată istorie comparată. În mod special trebuie menționate două lucrări semnificative pentru paternitatea operii: „Chronica” scrisă de Johannes Nauclerus, rîmănt de stolnic, „Hronograful lui Naclerus” și „Lepostolul” datat lui Grigore Treche, Teodosie, fost monah la Cozia, de cultură slavonă, nu avea de unde să cunoască structura unui curs universitar padovan, nu posedea în biblioteca lui cartea lui Nauclerus, iar între 1689-1672, cît a fost prima oară mitropolit, nu s-a dus în Moldova pentru a lua „Lepostolul lui Treche.”

Evocarea succintă a principalelor merite de cărturar ale stolnicului Constantin Cantacuzino, așa cum a fost, fără a-l adăuga sau a-l lua ceva, îl face să se înscrie de la sine, prin operă, în galeria personalităților neamului. Mal mult, el este și rămîne o figură luminoasă a vieții spirituale a Europei clasice în vremea cînd bătrînul continent domina întreaga lume.

*) Din păcate importanța și controversata critică atribuită lui Constantin Cantacuzino nu s-a bucurat și de o reeditare științifică, care ar fi putut curia această controversă, așa lipsind și din seria Cronicerilor Medievale ale României.

În octombrie 1688, cînd se săvîrși din viață, pe neașteptate, Șerban Cantacuzino, domn al Valahiei, boierii îl aleseră, cu grabă, în locul lui pe tânărul Constantin Brâncoveanu, nepot al stolnicului Constantin Cantacuzino și rudă pe de parte cu voievodul defunct pe care (spre a numi mal repede un alt înlocuitor dintr-o „oamă” țării) și veni în țară, de la Istanbul) membrii Divanului îl însăși — cum zicea cronicarul — singur pe catafalca și neprivighiat, „ca un om din cel proști”. Însă, odăvit înălțat domnitor, Constantin-vodă îl dădu predecesorului său toate onorurile și, punîndu-se a doua zi în fruntea cortegiului funerar, îl conduse, pedestru, pe acesta la Curtea Veche a Bucureștilor pînă la Cotroceni, unde fu înmormîntat. Vodă cel nou arată astfel că zvonurile despre o preținsă otrăvire, de care el n-ar fi fost străin, nu erau întemeiate și, deopotrivă, voise a sublinia o continuitate în atitudine pe de parte politică, mai profundă decît aceea de comunitate familială cantacuzină.

Această continuitate, reprodusă în forme noi și indiscutabil mai spectaculoase, definește, la drept vorbind, domnia lui Constantin Brâncoveanu, pe întinderea a unui sfert de veac (din 1688 pînă la 1714), cînd țara a cunoscut o înșinuare fundamentală ceea ce se va chema, de la o vreme încoace, „epoca brâncovenească”. Vremurile erau cu osebire tulburi și se tulburaseră și mal mult de cînd, în 1683, în fața Venei otomanii pierduseră fundamentala lor „bătălie pentru Europa”, prezent alături de Semlună, în chip de „stat” socotit a fi „sovăitelic”. Șerban Cantacuzino izbutise, prin contribuție secretă, a da ajutor asediului, în calitate de „european” și de Cantacuzin, adică om al Europei bizantine, reprodusă acum, și fără întreruperi, la Dunăre. Această adevărată, rămasă invizibilă pentru o vreme și știută doar în conciliu tainic de cancelarie, nu însemnă, cu toate acestea, pentru români mal mult decît o consecvență în direcția unei vocații europene esențiale, exprimată în condiții de lealitate față de ideea de Europa pe care el se socotea mai întii, chemat să apară în barba. Înaintea unui Cantacuzino care (asemeni lui Mircea cel Mare, lăncu de Hunedoara, Ștefan cel Mare și Mihail Viteazul) se comportase precum un european „vechi” și un creștin, Europa nouă, a Imperiilor, răspundea cu năzuințe de subjugare și înșinarea înșinătoare pe români după modelul european într-o sub-istorie de unde cu greu ar mai fi putut să iasă. Între proiectele habsburgice, polone și rusești de împărțire a Țării Române, și dominația otomană, ținută, prin capitulații, în echilibru precar, românilor nu le rămînea de ales decît o singură soluție: cea de a se concentra și concentra în direcția unei unități esențiale, dincolo de fragmentări vremelnice; ecumenismul lor, ascultînd de o lege a dreptului popoarelor în fața lui Dumnezeu, era întimplinat cu o politică, tradițională și ea, a hărții de Imperiu.

Astfel încît, în direcția de a se concentra, Brâncoveanu deveni domnitor al Valahiei, în Europa de răsărit se evidențiau, mal cu putere decît în alte timpuri, semnele unei geopolitici care se va deslusi în deplină noicivitate pentru români abia în epoci moderne, odată cu ideologia de Reconquista și cu Imperiul Cuceririi inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a românilor, care începuă a genera aici o politică de filiație, va determina, de acum înainte și pînă în vremuri recente, o cultură cu tensiuni nepropice unde fundamentale vor rămîne năzuința către unitate și coagulările, intensificate periodic, în jurul ideii de „stat” european, care a fost, în esență, inter-imperială a româ

adrian costache

Pasărea măiastră

copilul se trezise singur din somn dimineata. Avea parca pe limba vorbele de la seara, cind tatăl se uitase lung la el și-i răspunsese :

„Crezi că vei fi în stare să mergi pină acolo pe jos ?”

„Da !” zise el pe nerăsuflăte.

„E lung drumul, omule, intervenise femeia, nu mai întârzi copilul !”

„Dar pot să merg !” repetase copilul cuvintele ca pe un înapă.

„Bine, dacă te scoli odată cu noi, o să mergi !” hotărîse tatăl deodată.

„Si se trezise fără să-l scoale nimeni. Undeva în somnul lui, cineva făcuse o mișcare, era poate o ființă care se ridicase din pat, cind zorii încă nu se luminaseră, sau erau numai vorbele rămase acolo sub limbă, unde părea să se ascundă graiul, ca să-l vegheze somnul, ultimele vorbe mai ales, ale tatălui : „Dacă te scoli odată cu noi !”

Nu stia dacă dormise cu adevărat sau dacă doar veghese acele cuvinte, sau ele îl vegheaseră pe el, nazic incurabil, dar trebuie că dormise, fiindcă în mintea lui se găseau și frînturi de vise, și ele nu puteau fi din altă noapte.

Acum erau toți îmbrăcați, aproape gata, cu deșeurile pregătite, plini cu mîncare, și cu sapele strălucind ca un argint cenușiu în tășurile lor.

Era pasărea măiastră și se rădise copilul, încercînd o secundă. Si pasărea cîntă din nou, pasărea nevăzută, căci el întorsese capul către par, s-o vadă, dar ea nu era acolo, apoi în partea cealaltă în dud, dar nici acolo nu era ; și nici în nuc nu era !, iar cîntecul se auzea mai departe din toate părțile a sărbătoare.

„Mergem, femeie ?” se auzise deodată, din curtea cealaltă, mare, vocea clară, pronunțată, a tatălui.

„Mergem, mergem ?” răspunsese femeia. Dar cu asta micu' cum fuocm ?”

„Lasă-l să doarmă !” șovăise omul o clipă, la început.

„S-a sculat, replicase femeia. Asta, fiindcă n-aj avut de lucru !”

Pasărea tăcuse și astfel el auzise vorbele lor.

„Să se îmbrace atunci !” hotărîse omul pe dată.

„Iar el, copilul, se lumină înăuntrul... Se lumină parca deodată înaintea zilei, și odată cu ziua triumfătoare, dobîndind în sine ceva cald și miraculos, ceva usor în toată ființa lui, ca și cum ar fi fost un fulg... Și încălță repede tenisii, pantalonii scurți erau deja pe el, și-i puse șapele pe cap... Apăru așa în curtea cealaltă, dar tatăl nu-l văzu de la început... Așteptă atunci etînd pe o platră mare cit o bancă pentru doi oameni și privi spre vale... Văzu dealul de pe Boba... Acolo, cîndva, cînd el nici nu era poate, ci doar timpul povestirii exista, căzuse un avion. Era pilotul se salvase, sărise cu parșuta... Vorbea o limbă ciudată, străină, și-l aduseseră la postul de jandarmi, în casa domnului Mitică, adică...

Sau venise chiar el acolo, fără să-l aducă nimeni, vorbind în limba aceea ciudată a lui și fiind totuși înțeles de oameni... Nu era nimic extraordinar în asta, așa se spunea și în povestirea tatălui său, totul era posibil în timpul acela al povestirii.

„Aici erai ?” se oprî tatăl deodată, cu ochii căzuți pe chipul său. Și privirea lui rămase mai mult acolo, mai mult ca niciodată, de parcă ar fi vrut să-l recunoască.

„Ihm !” spusese el drept răspuns. Apoi se uită iar la dealul peste care trebuia să treacă.

Iar dînculo de acel deal, și spusese tatăl, era un alt deal și apoi încă unul și abia pe urmă Rotarii și locul lor, vecin cu locul celălalt, al fetei de-o seamă cu el, pe care însă n-o văzuse niciodată, al verișoarei lui. Dar chiar dacă n-o văzuse, el o știa. Povestea tatăl despre ea și despre mama ei întimplări deosebite pe care el nu le ținea totuși minte ; călătorii în țări depărtate, și despre tatăl fetei care era un străin și murise... Înțelegea doar că erau deosebite toate aceste întimplări, dar nu le ținea minte, poate și fiindcă el nu le văzuse niciodată de cele două femei, n-o văzuse pe verișoara lui...

„Haj că ne prinde soarele acasă !” se auzise iar vocea tatălui care luase două sape la spălare și deschise poarta spre drum... Lui îi vorbea ! Se ridicase atunci de pe platră... Pasărea măiastră cîntă din nou. Dar acum nu mai era singură, ci și alte foșniri se zăbătuseră în frunze și se auzise glasul lor și se văzuse parca mișcarea ciocului...

„Și mama ?”

„Ne prinde ea din urmă !” spusese tatăl.

„Mersese apoi multă vreme... Si nu erau în jur decît dimineata și aerul pe care-l simțea proaspăt, amețitor... Roua de pe iarbă și pinza umedă a tenisilor... Cite-o floare crescută pe marginea drumului, floare tîrzie de vară, și flurele de iarbă înalte acum, bune de cosit... Malul Alb, pe care coborî, privind soarele, ivit deodată într-o lumină înșingată de tot... Pădurea umbrăsoasă, maiestuoasă în care păși pentru prima oară. Impărăția păsării măiestre peste care ea domnea... Resturile de întuneric ale nopții, zărit acum, agonizînd, între malurile apelor cîlcind subtile... Și picioarele lui care erau calde acum... „Da și mers, omule !” auzise el deodată în urmă.

Era mama care-l prinsese cu mersul ei mărunț, dar spornic.

„Să nu vină căldura !” vorbi omul cu o preocupare, indiferentă însă...

„Măi pot ?” îl întrebă mama.

„Ihm !” răspunsese, deși picioarele îi erau calde, calde. Iar somnul venise și el din urmă, se prelungea de acolo de unde îl lăsase, din pat. Mama îl luă atunci de mină și el putu să închidă ochii... Se făcu întuneric și în lumina lui întunecată copilul văzu patul, dar nu se urcă în el, ci îl păstră doar sub pleoape. Merse așa încă o vreme, auzind în același timp respirația femeii de lângă el care tăcea...

Apoi auzi din nou cîntecul. Era tot al păsării măiestre. Se aflau foarte aproape de Rotarii... Trecură de mult și peste Boba și de atunci el mai uitase de picioare... Nu-l mai dureau, nici mai uitase de simțea... Doar că păreau să nu-l mai asculte. De citeva ori se împiedicase în bolovani înșind și degetul mare. Iar durerea îl trezise de-a binelea de fiecare dată.

Continuare în pag. a 7-a

Virgil Mancaș : „Vas cu flori”

petru solonaru

Acest octombrie

Rar hume cad sub pleoapa celor liniștiți. Crepuscular se-ășează umbra-n ape. Nu-i de făcut decît un pas. Pe-apoape se-aprinde-va lăuntru naltii miriști...

Să nu atingi cu alba ta durere, iubita mea, cenușa ce te-ășteaptă. Iată că-acest octombrie-i o treaptă ! Dar, vai, sint vâmi ce nopții te vor cere...

Stingere de floare

Preatulburătoare, stingere de floare, către ziua-apune mirul zor prin lume, șogitind strălunde rîni, ce vor ocunde miile de muguri frigului din ruguri !...

Buna ta vestire fi-va risipire - în-încetatul vaer, peste tot : în aer, foc, pămînt și ape ! În a tale pleoape lacrima-va cîntul umbrei : vîntul, vîntul...

Pururi te deschide - în păcile din cride, preatulburătoare, stingere de floare !...

Roata solstițială

Prinși - rotundul - preaputînței tale, sintem, Roată, doar părelnicie ; începutul curmă spre pustie unduindă scurta noastră cale.

Între două veșnicii, sub teamă, sărbătoare, viața-i tot ce suie, tutuși, tutuși, mina nimănuie, nevăzută, huma ne-o destramă...

Mai rămîne un ornic osebit al serii din Departe să ne impresoare. Miez de clipă, stai în îndurare ! ...pururi liniștiți ne vor da uitării...

O, clipa...

O, clipa, ce-ascunsă ni-l, vreme-in iures pustii. Sorocul-și trupului doar dămicînd, colindă har...

Totuși petale

Putînd petale tăcerile ni-s... Căruî abis cad oare ?

Tîrzie, sus...

Nevremînd, fintini se-întorc prin ciuturi săpezilor... Tăceri ce-au fost și rupt pustii din somn spre îndesubt dau nopții rar silfidul dans de fluturi...

Tîrzie, sus, ce-ășuși mină iartă cele ce-au stîns adînc îndemnul cald... Calb cîltorî uitării, celălalt tărîm de-apoi, deschis-a-în via o poartă...

viorel sâmpetrea

Elegiile cerbului

A căzut l, fulger de aur în lazul unui vis - Picioarele-i de platină alunecau parca în nor închis : Părea c-un arbore ii este frate, că în cădere el se zbate Cum fluturul înmiresmat de-o fragedă singurătate, De acea paloare, ca o sevă, ce-n albastrime se revarsă În libertatea tălnică a vieții, neîncercată de pedeapsă.

O inserare ar fi fost. Iar el era rivnit de zeu Și ființa lui, o vîltoaie l, într-un prea fraged minereu !

„Nu vis, spuneac, rămîne ce n-a fost, din ce va fi să fie”

„Dar el simțea arșița atîngîndu-l sub rana-l sîdefie...”

Parcă șopteau : „E vremea, tu ești cuprins de norul care cade Cînd urcă apele înalte în sensul unic de cascade, Tu, fulger viu, de aur, straniu scufundat în vis Nu vezi săgețile ademenindu-te în presimțire de abis ?”

Cum stam înmămurit, atîns la rîndu-mi de paloare Întrezeam că viața n-o să-i trimită muntele în mare :

Eu, astfel așteptam. Ne despărțea fîrmă doar de lazul greu

Iar el „cerca să rupă apele (deși era rivnit de zeu),

Să intre iară cu un răcnet în singurata lui colină

Strălucit și plin de-orgoliul celui străpuns fără de vină.

Îmi pore că-n tîrziu eu aș fi-ntrezîrit aproape

Reci, trup de prihană luminîșuri, scăzute-n cuib de ape :

Nici piatră, nici ecou. Și nici lumina lazului nu mai era lumină,

Tempul în vis încrămășe, atîns de încordare ca de o rugină.

Atunci am auzit aproape (ori vreau să cred că mi se pare) :

„Te-ntoarc, aerul tău e teafăr, nici steaua nu-ți stă împotriva,

Cerbul înaltă apele de plumb în lazul greu ca într-o mare

Cu vîltoaia celui singur, mușcat de vipere în scîldătoare.

Te du-n deșirurile crude și în poiana neatinșă

A cerbului care te farmecă în albastrimea necuprînsă,

Dau drumul să apară stele deasupra focului înalt

Pămînt să crească atele în loc, lăstari ai cerului nevinși

De chiar întruchiparea sorții, a jarului în iaz aprins.

Te-ntoarc, ori sugrumă ape, dezgheață-le ca în a lem, Lasă vîntul să răzbată prin mădulele de lemn

Și cerbii tîneri să se-afunde în roua ce le apărîne

În lumea fragilor sălbatici deschipe pe munții în ruine.”

emil lăzărescu

E tot ce-am dovedit

Iubirea noastră mare cit o țară acest pămînt prea sfînt și-nrouat e tot ce-am moștenit și-am apărât din izvoarele noastre milenară...

Iubirea noastră veche cit o țară acest pămînt din miezurî de străbuni e tot ce-am dovedit și-o să ne doară cit o să fim și-o să ne știm români...

Cit o să fim și-o să ne știm o țară iubire și pămîntu-au să ne doară...

Sînt drept

Sînt liniștiți iubite că mi-ești tu că de la tălpi la creștet ești în mine și văd cum dinlăuntru-ți flacăra-ntrecu în strălucire roua din ruine.

Sînt drept ca luminarea popului în seară cînd petrec în somn peste portic - cînd numai zarea-ncepe să mă doară să nu pot da cu vîzul de nimic...

Numai de tine o iubire nouă probînd cîntina lunii pe un chei - ca să te-mpac, să te aduc în rouă prefac în luntre secularii tei -

Și-ntr-un vislaș pe greierul din iarbă el ce dă bine soarelor spre-apus... Și să-l vedem în zori ; și mai întrebă care din noi iubirii-i mai supus ?

„Vedeam un munte care arde cu stîncile-l înspre cîmpie

„Năsprînd țîntul de vînat pe urma cerbului stafie,

De parcă nu mai vrea să fie, parcă-un vîrtej îl cară-n spate

Țîrîna lui de sub picioare prin lungi tuneluri înnopate,

A stat în aer, - o cascadă l - cu ărborii crescuți în jos

Adulmeacă de lupii tineri Într-o prigoană de felos,

În urma lui senin se-nalță, ca într-o catedrălă vie

Tempul ce-și caută adăpost sub rana lumii sîdefie...

- Fărimă-n vis ? Și-aceasta, doar nălucirea care cade ?

Ori zboru-nțipîrit în piatră ? și-aceasta, veștedă-n cascade ?

- Te-ntoarc ori stinge izvoare, dezleagă-le la un îndemn.

Lasă planetei să răzbată printre ocheanele de lemn,

Adună jarul într-un cuib la care șoimii rari să vină

Căci zborul tău e-un semn de foc în albastrime din colină.”

- Cerbule singeriu, strigam, lăcrîmam în vis ?

(Deși-i învâsem trupul de aur alunecînd în iaz închis)

Ai uitat ? Te-ai depărtat de colina ultimă, stelară

De parcă de lume te-ai fi apropiat pentru ultima oară ?

- Te-ai rețesat în zbor ? Ori zborul teafăr e prea greu

Și ai atîns în fulgerare apa cea grea de minereu ?

Ai uitat cebarul orei, mireasma vieții neperche

Orbit de arșița luminii ca de o patimă străveche

Cu-un răcnet ultim și pustiu, neînțelegînd un rost de ură

„Năsprînd țîntul dinspre munte precum un fulger pe o gură ?

- Ai căzut l, fulger de aur în lazul unui vis, Cu dripe de platină, neatinș, în sinea ta închis l

Tu ai pătruns într-o clipită ce-n sinea ei ea te surpase

Prin galaxiile de gheață și fărîmuri aprige, lucioase !

Cu-o șoptă ultimă, tîrzie, neînțelegînd ce-nseamnă ură

Înzăpezînd întreg țîntul, ca un cuvînt întru făptură,

Că o paloare, ca un farmec, atîns de-o răză sîdefie :

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

Rămîne ce n-a fost ? Din ce va fi să fie ?

valeriu veliman

Căutînd adevărul

Ajunși deodată în fața soarelui

Ca de obicei ochii te-ndeamnă să vii tîrzi grăpiș în urma lor

Ca de obicei înima îți cere să-ți adormi gîndurile și să te retragi pe tărîmurile ei să-i ascuți valurile

Autocunoaștere

Mergînd pe jos spre soare ai afiat cine ești

Legendă

din secolul XX

Ne-am răzbit pină cînd n-au mai rămas din noi decît devitate. Ele s-au înțeles între ele și ne-au uitat

Multa paucis

Mare păcat să rupi o floare în timp ce poate ea gîndește

Ipostază

Eu simt ceea ce simte opa cîzînd în chip de ninsoare peste focurile aprinse pe cîmpie eu sint un fulg printre fulgi dacă plouă înima mi-o smulg și tot nu mă divulg eu sint pămîntul ascunzîndu-și în mine arpile cuprinse de flăcări

Sfat pentru

un nou-născut

Cînd vin la tine și-ți cer să îi copac tu îngroapă-ți ochii în soare și fă-le pe plac

Te vor lăsa în pace nevăzînd cum vezi

Să ne trăiască

izvoarele

li este sete îi vine uneori să se imbecile cu propriul ei singe dar ce noroc viața merge înainte și din cînd în cînd întîlnește cite un loc unde pămîntul plînge

„Război și pace”

Atîta timp cit se vor lăsa bombardate cu fulgi și stropi poemele tale vor fi bine văzute de sus, atîta timp cit vor fi ziduri de apărare în jurul fiecărui om poemele tale vor avea întotdeauna ceva de spus

Un om

Un om cînd își pune întrebări este foc și el nu știe de ce tocmai atunci nu își găsește un loc printre semenii rîzînd în hohote de stropii de ploaie făcuți pulbere de acoperișurile caselor lor

Atitudine

Marea își scoate valurile la mezat marea vîzînd adevărul zăbîndu-se în oameni ca un pește pe uscat

Șase decenii

radio, pe durata celor șasezeci de ani care au trecut de la întemeierea radiodifuziunii române, colecțiile de programe tipărite pentru informarea amatorilor constituie cea mai temeinică sursă. Actualul TELERADIO, în care găsim surse emișionului și orarul lor a avut un strămos. Răsfoindu-l, avem în față dovezile primelor strădăni de a concepe un program de radio variat și agreabil, capabil să intereseze, informeze, să amuze, să instruiască. Actualul program TELERADIO este foarte atent cu trecutul instituției. Cîteva rubrici care revin cu regularitate în paginile sale reîmprospătează memoria cititorilor cu privire la ceea ce a oferit radio-

difuziunea română publicului său de-a lungul anilor. La rubrica Manuserise și voci sint dezgropate fragmente care au fost auzite altădată de amatorul de radio. Amintiri pentru viitor scoate la lumină inițiative marcante ale radiodifuziunii române. Pagini literare despre televiziune și radio încearcă să scrie o istorie a instituției cu ajutorul celor care au frecventat-o. Intr-o împrejurare este citat Argezi, altădată Ion Pillat, G.M. Zamfirescu este pomenit pentru emisiunile sale cu Maria Tănase, Camil Petrescu apare cu scurte extrase dintr-o profesiune de credință. Cu discreție, programul TELERADIO încearcă să-l prezinte cititorului ceva din imensa zestre de aur pe care biblioteca ei de manuscrise și de înregistrări o posedă. Cei șasezeci de ani ai radiodifuziunii române sint un binevenit prilej de a ne întoarce ochii către această instituție adesea uitată, dar altă de via, de dinamică, de prezentă în viața noastră. Radiodifuziunea face parte integrantă din existența noastră și nu ne rămîne decît să-l urăm în continuare o viață lungă.

</

REMEMORĂRI

PAUL GON, Turda: În amintesc de un grup al dv. trimis pe la începutul anului; tocmai când mă pregăteam să vă răspund, v-am văzut cetea peiziv în „Poeta” lui Lucian Avramescu, apoi și în altele de același gen, par-mi-se. Săltul pre-debutului fiind făcut, așteptam să intru în vizorul dv. în calitate de critic-poetic, eventual să public în independent. Cum continuați totuși să-mi solicitați părerea (cine două grupaje), vă răspund, în tonul superlativ care se poartă, ici și colo, de o vreme încoace; mă bucur să salut în dv. un poet în care intră încrederea (de inteligență, cultură, sensibilitate) extinzându-se la nivelul versului („Iona vibra / în virtul pinilor negri”, sau „vreo litură / de prin oglinzi / vreo fărâmiță a unui farmec tiranic”) și în întregul aomei. Nu vă rămâne decât să perseverați, să aveți noroc și, mai ales, să vă obligați poezia să se conformeze posibilităților dv. maxime (cu un spor de atenție pe expresivitate).

VALENTIN ARGESANU, Slatina: Înteleg că primirea de care ați avut parte până acum v-a cam făcut să vă pierdeți încrederea, nu în poezie și nici în dv., ci în posibilitățile de comunicare în genere, drept care stați deoparte. E păcat, cele câteva zeci de texte trimise dovedind că aveți ceva important de spus, și că o faceți într-un mod convingător și poetic (ex. „Sătul a rămas înșirat pe cărările mele abruțite / Tărâni lui mă strigă prin pilini / Sap și mă găsește cite o bucată de timp ruginit / Infinit în vîrșii”, sau „Cite camere are sufletul tău / Părea derutat / Ascultă, i-am zis: Viata este un izvor în desert / Nu arunca peste oameni cu sudoreaza tu / Vitregile sortii nasc izbinzi / Totdeauna am găsit o cămăruță neocupată / În care mi-am așezat cuvintele”), textele impresionând prin gravitate, laconism și caracterul de adevărat trăsătură de seamă. Într-un text prea pretios asemenea daruri pentru a le covârși sub o excesivă modestie. Ca moștră de reușită — după părerea mea — excepțională citez poemul *Doar fulgerule*: „Doar fulgerule știu exact / Pe unde robosește tărâni / Mi mă arată rîndul cînd în cînd / Cu o secură / Cite o cruce sinucurată printre holde / Împietosește sufletul meu / Bucuria primelor semne de ploaie cu moarte”.

NICOLAE SILADE, Lugoj: Poemul *Anonimus* nu depășește (ca temă) și nu se diferențiază (ca abordare) de obsesia stănesciană a „unuului”, față de care e o palidă pastişă („el nu are nume / nu are pentru că nu se mulțumeste

numai cu unul...”) este treaz cînd doarme / iar cînd se trezește își vede visul cu ochii... „de aceea nu are nume / de aceea nu are început sau sfîrșit” etc.), iar în sfera erotică frizează rizibilul („ha! într-o iubito mă intră și lasă / să se întimplă ceea ce trebuie / să se întimplă / înăși-vă veșmintul și vîno să fim” etc.).

CONSTANTIN PAUS, Iași: Un titlu frumos (Civilizația cuvintelor), dar o continuare alungă care în banalitatea și locul comun al cuvintelor („A venit Iarna! / Albe singurătăți îmi joacă / în priviri” etc., sau „Laudă ține, călătorule / Fiți binevenit pe tărîmul acestor cuvinte” etc., sau „Eu cred că patria / începe de la pleznele înecate în lanuri de grîu / de la miezul fierbinte al pînii / încălzindu-ne miinile / cu care trup etern de cuvinte / adunate în cîntec, îl ridici-cînt, etc.). Folosite astfel, cuvintele își pierd altă semnificație cit și rostul normal, devenind un simplu angherai comparabil cu o miorică de hirtie; unde va fi fiind poezia? unde „civilizația”?

EMIL TRAIAN, Pitești: Gînduri frumoase și o bună așezare în temerurile comunicării, care nu ajung însă (încă) să se transmită textului. Mai trimiteți.

ANTON ONIGY, Medgidia: Subestimati forța și pretențiile poeziei de credetă și se poate lăsa înduplecată cu astfel de sperațe: „Eu / sint mai eu / decît eu / din tine!” (Autoportret în oglindă), sau „Mi-e vară de tine, / de mine mi-e toamnă, / iar noi să ne desprimărilor / în priviri / pin / la iarnă” (Anonimul iubirii / I). Mai meditați, poate-mi veți da dreptate.

VASILE TAMAIAN, București: Petrea murgul sorocvește... este un fel de baladă comică, în care un baci postolănc se sperie și se luptă (după modelul morilor de vînt) cu un... tractor (care-o ia razna peste cîmp). Credet-mă că dincolo de versificația justă și oarecum umoristică, nu reușesc să văd care ar fi rostul unei asemenea producții. Poate trimiteți altceva?

GIREL BARBU, București: „toate cuvintele / limbii române / au luat poziția / de tragere / în țară / a fost declarată / starea de poezie” (Poem), dar tîna lioaste și textele sînt neconvincătoare.

BRĂSCU VIRGILIU, București: Texte de atmosferă, sensibilitate și precizie a expresiei (ex.: „Pălăria lui de pal / să rezemată de speteza / unui biet scaun. / Fotografia și năutul agățată în cui / Toporul ce n-a ruginit în miinile lui / Vechea scobită / În spate, portretul scoroil al odăii / Ce-aș mai putea să vă descriu? / Surial lui orb? / Mina sa tremurîndă?” — Bunicul, Mai trimiteți).

SANDU ELENA, Bacău: Mi se pare ciudat că o elevă să-și încheie scrisoarea cu jalnică (și foarte răspîndită) urare „Serviciu usor!”. Textul este cumva și necoerent, dovădind decădantă dovă nevoia de comunicare.

DAN ISNOVAT, Sebeș-Alba: Cîntăm din Fașii mei / „Pașii mei sint litere / Formează cuvinte, apoi fraze, / Scriu pe o cărare de cretă / Cu cenusă rezultată din arderea trării / Mă bucur că eu — subiectul / Fac din pașii mei predicat / Lingă atributul îndoielnic al existenței //”.

Nelinștea
trebuie să fie ceva;
se fese soape în brațu-mea
fundează-se pe lingă zid
poate fără vrere-am hula
alfabetul hilit
meluce
al direi tale de-argint
poate ursum
am voit să refuz
poate încă mă bilbi și mă împiedic
ameții de aerul vedit
nimeni nu-mi spune
Intruciva
frate ai pierdut de la ploașo / za
ori umbil-nr-o dună
dar trebuie să fie ceva
se aude foșnete în urma mea
peste umbra-mi crescu aripă
fostioare
prelungă
poate mi-am amintit formula în stare
să vă strîngă
albe stierpi

Cotidiană
careva aplecîndu-se căutînd
pe irotuarul aglomerat vreun obiect
în curînd se va așterne amarul
cu miresmă de cămămidă
și el cercetează
crăpăturile caldarimului
femei se opresc fac presupunerii își

Dață aș putea, aș lăsa rosie urmă / Pe o cărare
de cretă / Dar singele meu incolor / Nu
impresionează pe nimeni / Cum vedeti, impresio-
nează; dar două poeme (dintre care primul
discutabil) sint prea puțin pentru a conclu-
siona.

FRANCISC STERUȘ, București: Nu știu dacă
Bocancu v-ar putea asigura „nemurirea”, îl
consider însă un text puternic, semnificativ și
integral citabil: „Trebuie să recunosc / și sanda,
obiată, cîmă și bocanc / genealogia la este și
a mea / Am străbătut Imnarea istoria / că-
cînd fără tîmă / pe cadavrele inamicilor și
florilor, / prin colb, noroi sau apă; / Într-o
frenzie nebună / strivit-am zîmbet și libertate!
/ Acum am obosit... Vreau să umbli iar /
descuși și nevinovați”. Dacă selecția vi se pare
justă, mi trimiteți.

MARIA ZELETIN, Suceava: Scritură alertă
și avizată, din păcate cantonînd (și esulnd, cu
putine excepții) în prozic (ex.: „Sunetul tele-
fonului / ca o durere fizică / Nervii contrac-
ționați se tot / într-o imagine, / Gîndul că e el
/ doborînd principi și zăpezii / — n-a n- /
/ Zi liberă... Eliberată de ce? / Tu la un capăt,
/ Eu la celălalt capăt al înșururării, / Zi li-
beră. Sunetul ca o durere...”).

MARCEL LUCACIU, Cluj-Napoca: Aveți
dreptate să fiți nemulțumit, textele sint aște-

controlază inelele
cînd în țes grăbiți cu mișcări de orologerie
se-apînd, pe așele și așele și așele
inconștient ca pește lada cu rufe din tinerețe-o
bătrînă
nu mai știu nici eu ce nu-mi pot aminti
și se află pe aproape
blind sau teribil

Materia este feerică
dozer încă e dată substanțele
plumb funebral sprinzel
sodiu aiodema surzieni

athanorul mi-e aproape-n paragină
ca un trup slăbit țirului abuz

erzături violete se năruie în pagină
desigur de o vreme trebuie că v-a amuz

pun pe țalgerule balanței din nou
colodiu reptila viol ca vrăbile berli
virioli promi ca un lassou

se-așteaptă o durere de primăvară
care vine tipil

nuzia chimică
se produce poate diseară

Paul Gon

nice și nu comunică. la urma-urmelor, nimic
alceva decît oboseala și neimplicarea (ex.:
„peste foile albe / poemul / frîntă aripa unui
fluture neru...”, sau „femeia din stea / se
numea / Nicodată...”). E o fundătură din care
poate că ar trebui să faceți eforturi spre a țese.

**MARINUS ANTONIOPOL (Rădăuți), TACIU
ELISA (București), NASSER VALERIA (Cra-
lova), MĂLEAN BOGDAN-PETRU (Iasi), UN-
GUREANU LUCIA (Cimpulung-Muscel), VA-
SILE BUCIA (București), MELANIA ARBA (Si-
gheț-Marmăieș), TUDOREI GHEORGHE
(Suceava), I.C.S. PETRISOR (Imlăoara), TUR-
TUREANU ELENA BRINDUSA (București),
DUSA GHEORGHE (Vălenii de Munte), MĂDA-
LINA POP (Suceava), PINTEA DANĂ (Plăina
Neamț), AL. DULCESCU, APOSTOLAE T.
GHEORGHE (Sibiu), SORESCU I. DUMITRU
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București), CATALIN RA-
DULESCU (București), ICA JOSZI (Suceava),
CIMPORE GEORGETA (Constanța), MINCU
CONSTANTIN PAUL (București): NU.**

**AL. DULCESCU, APOSTOLAE T. GHEORGHE
(Craiova), TIT SOVELI, V. LOUISA (Dolhașca),
PETRACHE MIHAI (București),**

CARTEA STRĂINĂ

Romanul unui „shogun“

Înădăbilă inițiativa de a fi tradus romanul „Shogun“...

Înădăbilă inițiativa de a fi tradus romanul „Shogun“...

latiile dintre oameni. Ea este posibilă chiar și în familie...

latiile dintre oameni. Ea este posibilă chiar și în familie...

REVISTA STRĂINĂ

LA BEIJING A FOST CREĂTĂ SOCIETATEA PENTRU RĂSPINDIREA MUZICII CHINEZE...

SI ÎNCA O ALTĂ INFORMATIE DIN BEIJING: Teatrul de artă din capitala R.P. Chineze...

MUZICIENII ÎMPOTRIVA ALCOOLISMULUI SI MORFINISMULUI...

FESTIVALUL DE ARTA AFRO-AMERICANA...

LA SIDNEY, PE SCENA TEATRULUI „SEYMOUR“...

ELIZABETH TAYLOR, ACUM ÎN VIRSTA DE 50 DE ANI...

Pe toate cele șase opere substanțiale pentru o dramă...

ELIZABETH TAYLOR, ACUM ÎN VIRSTA DE 50 DE ANI...

Pe toate cele șase opere substanțiale pentru o dramă...

ELIZABETH TAYLOR, ACUM ÎN VIRSTA DE 50 DE ANI...

PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ 1988 NAGHIB MAHFUZ

În urmă cu câteva luni, Andre Miquel...

despre el însuși

— A scrie a fost pentru dv. o opțiune de viață...

peisajului literar arab aceluși. Desi se află în centrul vieții literare egiptene...

CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN LUME

„Salut prezența literaturii române, a scriitorilor români“

L-am cunoscut cu prilejul Sesiunii anuale a Institutului de relații cu străinătatea...

Manfred Rommel (stingo), împreună cu autorul interviului

— Pe lângă „săptămâna măturatului“, pe care tinăra generație nu o mai are...

— Stimate domnule primar general Manfred Rommel...

— Am constatat că dialectul, ca literatura în dialect joacă un rol mai important...

— În adevăr, dialectele au aici un caracter mult mai pronunțat...

— Stimate domnule primar general Manfred Rommel...

— Nu de mult o editură din România a publicat un volum al lui Heinrich Böhl...

— Fără îndoială, mă bucur că Wilhelm König va cunoaște o altă mare audiență...

— Ei bine, gara centrală din Stuttgart trebuie să-mi placă deosebit...

— Stuttgartul este curat, nu numai pentru că aerul său este curat...

— Într-o foarte agreabilă colaborare cu Asociația scriitorilor...

SPORT Dunărea a prins gingie de gheață

Prieteni mei — o partidă boemă — au pariat în vecini pe o ladă de bere...

— Pe care dintre ei l-ați putea califica drept un mare romancier?

— Cînd prinde Dunărea gingie de gheață, lumea se copitărește...

— Victoria București, potrivit urechii cu care am ascultat transmisia meciului...

Fănuș Neagu

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Furtună

REDACȚIA: București, Piața Șteinei nr. 1, tel. 17 32 09